

Voices through Water

Sada nástrojů pro kreativní a aktivistické metodiky

Co-funded by
the European Union

Číslo projektu: 2023-1-AT01-KA220-YOU-000161835

Financováno Evropskou unií. Vyjádřené názory a stanoviska jsou však pouze názory a stanoviska autora (autorů) a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo OeAD-GmbH. Evropská unie ani OeAD-GmbH za ně nemohou nést odpovědnost.

Voices through water © je licencováno pod
[Attribution-ShareAlike 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/)

Gramotnost v oblasti sociálních médií

Aktivistická

Tato aktivita se zaměřuje na kritické využívání sociálních médií a jejich potenciál pro prosazování sociálních a politických témat.

Cílová skupina

Mladí lidé ve věku 15 až 23 let

15-20 osob

Potřebný čas

90 min

Prostředí

Místnost nebo prostor dostatečně velký pro všechny zúčastněné

Materiály

- Papíry
- Psací potřeby
- Vytisknuté zprávy ze sociálních médií na téma, kterým se chcete zabývat, přičemž alespoň jeden příklad musí být nepravdivý nebo zavádějící.

Cíl/záměr

Cílem aktivity je rozvíjet kritické myšlení při používání sociálních médií a při čtení zavádějících nebo nepravdivých zpráv, které se objevují v digitálním světě, a naučit se, jak efektivně pracovat se sociálními a politickými tématy na sociálních platformách, zejména pokud jde o tvorbu a šíření obsahu.

Podrobný návod

Krok 1 – 5 min

Rozdělte účastníky do dvojic. Každý účastník vymyslí tři tvrzení o sobě, z nichž dvě jsou pravdivá a jedno je nepravdivé. Druhý účastník musí uhodnout, které tvrzení je nepravdivé. Poté si role vymění.

Krok 2 – 10 min

Svolejte všechny účastníky zpět do jedné skupiny. Dopřejte jim čas na diskusi o aktivitě.

Můžete položit následující otázky:

- Uhodli jste, které tvrzení bylo nepravdivé?
- Jak jste to uhodli? Co vás k tomu vedlo?

Krok 3 – 10 min

Rozdělte účastníky do menších skupin. Dejte každé skupině vytištěné zprávy ze sociálních médií na konkrétní téma, přičemž alespoň jedna ze zpráv je nepravdivá (např. migrace, klimatická krize). Po přečtení zpráv a prohlédnutí obrázků je požádejte, aby diskutovali o následujících otázkách:

- Byly pro ně zprávy zajímavé? Co je zaujalo a co ne?
- Jsou zprávy, které dostali, pravdivé nebo nepravdivé?
- Proč si to myslí?
- Co by mohli udělat pro to, aby si to ověřili?

Krok 4 – 15 min

Svolejte účastníky zpět do větší skupiny, aby se podělili o diskusi, kterou vedli v menších skupinách. Řekněte jim, která ze zpráv byla nepravdivá. Věnujte čas diskusi nad následujícími otázkami:

- Setkali jste se již někdy se zavádějícími nebo falešnými zprávami na internetu? Jak často?
- Jak jste poznali, že se jedná o zavádějící nebo falešné zprávy? Jak je můžete rozpoznat?
- Jaký je hlavní důvod, proč se rozhodnete sdílet některé informace na sociálních sítích?
- Z jakých zdrojů obvykle získáváte informace?

Krok 5 – 25 min

Rozdělte účastníky do stejných skupin jako předtím. Na základě zpráv, které obdrželi v kroku 3 (včetně falešných zpráv, protože kampaně na sociálních sítích mohou být také falešné a zavádějící), by měli vymyslet kampaň pro sociální sítě ve formě příspěvku, reels, videa atd. (mohou si vybrat, kterou platformu sociálních médií použijí). Než začnou, měli by se zamyslet nad cílovou skupinou, na kterou kampaň směřuje, nad tím, jakou zprávu chtějí sdílet a jak kampaň udělat účinnou a atraktivní. Každá skupina napíše nebo nakreslí svůj nápad na list papíru.

Krok 6 – 15 min

Každá skupinka představí svůj nápad zbytku skupiny. Komentujte nápady a bavte se o následujících otázkách:

- Která kampaň by podle vás byla nejúspěšnější? Proč?
- Co si myslíte o kampani založené na nepravdivých zprávách? Jaký máte z ní pocit?
- Zapojili jste se někdy do nějaké kampaně na sociálních sítích? Jak? Co vás na ní zaujalo?

Krok 7 – 10 min

Věnujte dostatek času diskusi a zhodnocení aktivity.

Tipy pro trenéra

- Je důležité mít předem informace o nástrojích pro identifikaci zavádějících nebo falešných zpráv.
- Zajistěte, aby se zapojili všichni a aby vždy mluvil pouze jeden účastník.
- Naslouchejte ostatním a respektujte názory všech účastníků.

Alternativa

V kroku 3 mohou účastníci místo čtení zpráv v malých skupinkách napsat nepravdivý nebo pravdivý článek, přičemž se budou snažit být co nejvíce přesvědčiví. Poté jej přečtou zbytku skupiny, která musí určit, zda je článek pravdivý nebo ne.

Komentář

Jedná se o zajímavou aktivitu, která se zabývá problematikou falešných a zavádějících zpráv na internetu a ukazuje jak výzvy, tak i benefity používání sociálních médií.

Zdroj

Metoda byla inspirována přístupem vyvinutým v rámci projektu „E-trick your mind“, na kterém se podíleli partneři ze Slovinska (Zavod Voluntariat a Humanitas), Irska (Comhlámh) a České republiky (INEX – Sdružení dobrovolných aktivit) a který byl financován z programu Evropské unie Erasmus+.